De gekte regeert weer

Posted on 20 april 2019 by Eduard Bomhoff

Als er één reden is waarom de partijen in Rutte-3 het zo slecht hebben gedaan bij de verkiezingen voor Provinciale Staten, dan zijn het wel de extreme plannen over het broeikaseffekt. Veel mensen stemden op Baudet, niet omdat ze eindelijk een politicus vonden die Hegeliaans kan speculeren over verlies van zelfvertrouwen in het Christendom, maar gewoon omdat ze schrikken van alle miljarden die het regeerakkoord wil uitgeven om CO2 te bestrijden.

De gekte is toegeslagen in de Trèveszaal waar het kabinet vergadert over de onbeperkte subsidies voor wind, zon en houtsnippers om de uitstoot van CO2 te beperken. Voor het eerst in veertig jaar vinden we de extremisten niet aan de zijlijn in de oppositie maar in de vier partijen die samen die miljarden wegzetten.
De vorige collectieve gekte aan het Binnenhof was in de jaren zeventig, en had ook te maken met het milieu. De Club van Rome publiceerde in 1972 een rapport dat wereldwijde hongersnood voorspelde, uitputting van grondstoffen en wanhopige overbevolking. De vijf leden van het kabinet Rutte-3 die toen nog geboren moesten worden, mogen hun ouders dankbaar zijn dat die het rapport niet al te letterlijk opnamen, maar veel politici – Jan Pronk voorop – namen het heel serieus. Premier Den Uyl concludeerde dat de enige sector die nog mocht groeien de overheidssector was.
De BeeldendeKunstenaarsRegeling bloeide in de jaren zeventig: iedere Nederlander kon zichzelf uitroepen tot kunstenaar en kreeg dan een toelage van de overheid. Wie last had van zijn rug kreeg ook zonder meer een uitkering. Zo werd de arbeidsmarkt verwoest, en omdat ook de inflatie en de rente door het beleid van Den Uyl veel hoger werden dan in Duitsland, gingen bedrijven failliet en kromp de industrie in Nederland eerder dan overal elders in Europa. Een lange recessie en twaalf jaar machteloze oppositie voor de PvdA waren nodig om Nederland weer normaal te krijgen.

Economie mocht niet groeien

Toen professor Jan Pen – na Tinbergen Nederlands bekendste econoom –beweerde dat de economie niet meer mocht groeien, kreeg hij ruime instemming. En nog erger: toen de Chinese regering besloot onder invloed van de Club van Rome om de

'two-child policy' te vervangen door een 'one-child policy' was het resultaat miljoenen vermoorde foetussen en nu een tragisch overschot van vijftien miljoen Chinese mannen zonder bruid. Wreed en onnodig, omdat het geboortecijfer al hard genoeg daalde. Zelfs kreeg de foute one-child policy steun van de Verenigde Naties die onder invloed van de Club van Rome geld gaf aan China.
Nu is de consensus dat ongeveer alle voorspellingen van de Club van Rome verkeerd waren. Grondstoffen zijn niet uitgeput, armoede is wereldwijd snel gedaald, en we leven gemiddeld twaalf jaar langer dan in 1972. De politieke meerderheid in Den Haag had het dus helemaal mis en dat heeft Nederland veel gekost.
Wat betreft het CO2 beleid meent het regeerakkoord van Rutte-3 dat elk offer van geld (met evidente risico's voor een lagere economische groei) terecht is. De minderheid buiten Den Haag die probeert daar tegen in te gaan stelt voor om nieuwe energie – misschien uit waterstof – serieus te subsidiëren, om Wageningen steun te geven voor ontwikkeling van energie-zuinige landbouw, en om arme landen te helpen om hun milieu schoner te maken.
Maar de minderheid buiten Den Haag is tegen subsidies voor wind en zon totdat het probleem is opgelost van energie-opslag voor donkere en windarme uren, tegen Nederlandse subsidies aan Chinese of Amerikaanse producenten van elektrische auto's en tegen afschaffing van ons gasnet.

Net als bij de gekte over de Club van Rome, slaat de Haagse meerderheid snel door naar het verwijt dat de minderheid niet alleen blind is maar ook moreel slecht. Mijn opvatting dat het CO2 probleem serieus is en om subsidie vraagt voor nieuwe energie en betere landbouw maar niet voor windmolens en zonnepanelen betekent dat ik een slecht mens ben. Ook daar krijgen kiezers misschien genoeg van.
CO2 is niet het enige probleem waar Nederland mee zit. Jonge gezinnen die in Amsterdam of Utrecht moeten werken kunnen geen huis meer betalen. Een groot deel van de middenklasse merkt dat twee inkomens al niet meer genoeg zijn voor een gezin met opgroeiende kinderen. In de zorg heeft de overheid zich er met de mantelzorgers wel heel goedkoop vanaf gemaakt. Dat zijn ook serieuze zaken.
Opinieonderzoek laat zien dat Nederlanders wat minder gelukkig en comfortabel zijn dan tien jaar geleden en misschien is dat wel omdat zorgen over geld, gezin en woning even goed belangrijk zijn als een stijging van de temperatuur. Bij de regeerders in Den Haag lijkt de balans zoek.

Nee, niet dit gidsland

Als kiezers een afkeer krijgen van partijen die het maar over één onderwerp hebben, het CO2 probleem, dan is dat slecht nieuws voor Groen Links en D66, en goed nieuws voor partijen die kans zien om het broeikasprobleem verstandig aan te pakken – met innovatie, niet met subsidies voor wind en zon – maar tegelijk ook te werken aan andere onderwerpen.
De ene week is het nieuws dat een elektrische auto bij lease misschien 73000 euro subsidie nodig heeft. De volgende week komt een bericht uit Hoogeveen dat een vierkante kilometer goede landbouwgrond wordt afgedekt met gesubsidieerde zonnepanelen, hoewel de energieproducenten nog niet de techniek hebben om die energie goedkoop op te slaan. Nu is er een bericht dat acht miljard subsidie klaar ligt voor een fabriek die energie gaat maken uit hout. Nederland gidsland? Liever niet op deze manier.